

Результативний рівень розгляду концепту «педагогічна майстерність» представлений у роботах дослідників наступними типовими показниками:

- досягнення оптимальних, стабільно високих, запланованих результатів у відведений час;
- ефективне керування навчально-пізнавальною діяльністю учнів;
- успішність дослідження проблемної педагогічної ситуації, перетворення її у професійні завдання;
- здатність творчо, оперативно, нестандартно, високопрофесійно, продуктивно вирішувати часткові й загальні педагогічні проблеми та завдання,
- забезпечення високого кінцевого результату.

Отже, аналіз викладеного матеріалу дозволяє педагогічну майстерність вчителя фізичної культури трактувати як інтегративне, динамічне, рефлексивне утворення особистості, що забезпечує вчителю ритмічну роботу над собою (неперервний професійний розвиток), високий рівень (ефективно, оптимально та авторитетно) керування фізичним вихованням та самовихованням учнів, а також збагачення (власною індивідуальністю та творчістю) обраної професії та популяризації її у суспільстві.

УДК: 373.3.036:7–057.874 «7124»

МОКАР В.В.
МАЙБОРОДА І.Е.
Мукачівський державний університет, Україна

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Мистецтво, як свідчить багатовікова історія людства, сприяє і відіграє важливу роль у розвитку духовного світу, морально-естетичних ставлень, духовних потреб, естетичних смаків та здібностей особи. Це важлива і вагома частина естетичної та духовної культури.

Серед великої кількості засобів, які сприяють всебічному вихованню дітей, суттєве місце посідає декоративно-прикладне мистецтво, що розкриває перед дітьми безмежний світ краси та мудрості. Декоративно-прикладне мистецтво є невід'ємною складовою народного мистецтва. У ньому відображені етапи розвитку та мислення народу, його естетичні ідеали та світобачення. Такі види декоративно-прикладного мистецтва, як вишивка, ткацтво, плетіння, в'язання, різьблення, карбування завжди були близькі людям та використовувались для оздоблення інтер'єру [1].

Естетичне виховання при спілкуванні з творами народного мистецтва, із самим процесом виготовлення художніх виробів, формування, уміння створювати і розуміти їх зміст є важливим засобом для загального розвитку дітей, виховання в них здорових моральних основ, поваги до праці, пізнання самого себе. Особливу зацікавленість викликає вивчення питань про широке застосування в роботі вчителя зразків місцевого декоративно-прикладного мистецтва, які можуть служити засобом не тільки естетичного, а й всебічного розвитку. Опановуючи різні види декоративно-прикладної творчості, у навчально-виховному процесі широко використовуються

твори майстрів декоративно-прикладної творчості, які найбільш доступні для пізнавальної діяльності в навчальному процесі на уроках та в позакласній роботі з молодшими школярами.

Основними напрямками роботи по декоративній діяльності на уроках образотворчого мистецтва є:

- знайомство учнів з виробами декоративно-прикладного мистецтва;
- самостійне створення школярами декоративних виробів.

У роботі необхідно використовувати різні методи: метод спостереження, наочності, словесний, практичний, евристичний, частково-пошуковий, проблемно-мотиваційний, метод співтворчості, мотиваційний. Форми проведення уроків образотворчого мистецтва для ознайомлення учнів з декоративно-прикладним мистецтвом різні: подорожі по музеях, знаменитими своїми художніми промислами, перетворення в майстрів-художників. На таких уроках вирішуються пізнавальні, навчальні й творчі завдання. Знайомлячи молодших школярів з виробами народних промислів, необхідно прилучати дітей до рідної культури, допомогти їм увійти в світ прекрасного, вчити бачити й почувати неповторні сполучення барв природи, будити потребу любити й радуватися життю. Необхідно навчити школярів бачити естетичні властивості предметів, розмаїтість і красу форми, сполучення кольорів і відтінків, адже вдивляючись, міркуючи, діти вчаться розуміти, почувати, любити. Творчі здібності дітей в декоративно-прикладному мистецтві розвиваються в різних напрямках: спочатку у створенні ескізів на папері; у продумуванні елементів візерунка; у розташуванні їх на об'єктах; у створенні предметів декоративного характеру; вмінні знайти спосіб зображення й оформлення предмета; у перенесенні задуманого декоративного візерунка на виріб. З метою емоційного виховання розглядання предметів можна супроводжувати художнім словом, примовками, образними словами, які використовують народні майстри, звучанням народної музики, частівок, пісень.

Основними видами декоративно-прикладної діяльності на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі є декоративне малювання, декоративна аплікація та декоративне ліплення.

Людина з розвиненим художнім смаком здатна розуміти і цінити стильову єдність предмету, відчувати зв'язок декоративного мистецтва з естетичними вимогами свого часу, або минулих епох. Тому необхідно розвивати здатність учнів бачити річ у зв'язку з іншими речами та потребами людини. Якщо вчитель зможе правильно організувати роботу на уроках - дитина дійсно зацікавиться не тільки цим видом діяльності, а й мистецтвом взагалі. Вміле поєднання естетичного виховання з декоративно-прикладною діяльністю молодших школярів впливає на художній смак, формує естетичні потреби, розвиває глибоке образне сприйняття оточуючої дійсності, допомагає бачити прекрасне, відкидати потворне [2]. Декоративно-прикладна діяльність сприяє естетичному розвитку учнів і є необхідною основою естетичного виховання. Вона озброює учнів художньо-естетичними знаннями, розширює естетичний досвід та естетичну культуру, формує такі специфічні засоби естетичного засвоєння явищ реального світу, як емоційне сприйняття, чуттєво-естетичну насолоду, естетичне бачення, образне мислення, творче уявлення.

Отже, необхідно, розвивати декоративно-прикладну творчість на уроках образотворчого мистецтва, адже вона розкриває перед дітьми безмежний світ краси та мудрості, сприяє розвитку художньо-естетичних смаків та духовного світу дитини.

Список використаних джерел

1. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво у школі. 1-7 клас: Навчальний посібник./ О. Ковальов – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 144 с.
2. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. С. Станкевич. – Львів: Світ, 1992. – 271 с.

УДК 78(477)"16/17"

МОЛНАР А. Е.
Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ МУЗИКИ В УКРАЇНІ XVII-XVIIIст.

Важливим завданням вищої школи є реалізація державної політики щодо створення інтелектуального, духовного потенціалу нації, реалізації програм розвитку вітчизняної науки і культури [1].

Особливої ваги у цьому процесі набувають різносторонні питання професійної підготовки майбутніх фахівців в галузі музичного мистецтва, зокрема вирішення проблематики підвищення їх науково-професійної компетентності. На сьогодні важливим завданням є усвідомлення національних надбань музичної освіти, духовної культури, які складають важливі основи державотворення і забезпечували розвиток національних освітніх традицій. Духовно-музична культура України значною мірою зберігає досягнення минулого, про що свідчать наукові дослідження про духовні композиції доби бароко, трактати і посібники з вивчення музичної грамоти, партесного багатоголосся [2, с.403 – 433].

Сучасний фахівець у галузі музичного мистецтва повинен володіти ґрунтовними знаннями з історії музики, зокрема щодо особливостей становлення та розвитку національної музичної освіти, художньої культури, яка стала важливим компонентом навчальних програм у ЗОШ .

Актуальність піднятої проблематики зумовлена і потребою ґрунтовних узагальнень щодо процесів розвитку і становлення теорії і практики навчання музики в Україні доби бароко. Відомо, що церковний спів як важлива основа професійної музики, вимагав на той час ґрунтовного теоретичного і практичного опанування, що забезпечувала система музичної освіти, зокрема навчання за посібниками. З поширенням гуманістичних процесів, утворенням освітніх закладів, утвердженням п'ятилінійної релятивної та абсолютної нотації, за допомогою якої здійснювались записи різних жанрів церковного співу відбувались процеси поживлення і розширення зв'язків з Європою. Даний період – це спрямованість української культури і мистецтва на засвоєння європейської освіти, теорії і практики навчання музики пізньої епохи Відродження. Саме давні традиції, жива місцева практика, вплив західно-європейської культури забезпечили відповідні формування різних музичних трактатів, музичних посібників із вивчення музичної грамоти та



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>